

'Akılcı İlaç Kullanımı'nın Alfabetesi*

Akılcı ilaç kullanımı, ilaç tedavisinin etkili, güvenli ve ekonomik biçimde uygulanmasına olanak tanıyan planlama, yürütme ve izleme sürecidir. Bu süreç, devletin, ilaç endüstrisinin, başta hekimler ve eczacılar olmak üzere sağlıkçıların ve toplumun akılcı davranmasını gerektirmektedir. Anılan tarafların akılcı davranış sergileyebilmeleri, iyi niyetli yaklaşımın yanı sıra, yeterli düzeyde bilgi ve beceriye bağlıdır.

Akılcı ilaç kullanımı, piramidin tepe noktasıdır. Bu kavramın hayata geçirilebilmesi, piramidin tabanını ve gövdesini oluşturan bir dizi unsurun akılcılığı ile yakından ilgilidir. Söz konusu unsurlar şunlardır:

1. İLAÇLARIN AKILCI SEÇİMİ

İlaçlar, gereksinim duyulan yerde ve zamanda, parasal açıdan ve diğer yönlerden erişilebilir olmalıdır. İlaçların seçimi, hedef kitlenin gerçek gereksinimleri doğrultusunda biçimlendirilmelidir. Bu yaklaşım, piyasada bulunanlar arasından "öncelikli ilaçların" belirlenmesini gündeme getirmektedir.

Öncelikli ilaçların seçiminde hareket noktası, morbidite ve mortaliteye ilişkin epidemiyolojik veriler, hasta yükü dağılımı ve standart tedavi protokolleri olmalıdır. Öncelikli ilaçların ulusal düzeyde belirlenmesine dönük mekanizmalar arasında ruhsatlandırma ölçütleri, ulusal formüller ve geri ödeme listeleri sayılabilir.

3. İLAÇ LOJİSTİĞİNİN AKILCILIĞI

İlaç lojistiğinin altbaşlıkları, satın alma, depolama, envanter denetimi ve dağıtımdır.

İlaçların en iyi biçimde edinilebilmesi, akılcı bir finansman yönetimi ve yeterli pazarlık becerisi gerektirir. Kaynak-kalite-maliyet-ödeme koşulları paketinin en uygun bileşkesi oluşturulmalıdır. Bu nokta, gerek halk sağlığı, gerekse ülke ekonomisi bakımından önem taşımaktadır.

Depolama ve envanter denetimi, ilaç gereksiniminin kesintisiz biçimde karşılanabilmesinin yanı sıra, ilaçların stabilitesi (raf ömrü) ve güvenliği (yetkisiz ellere geçmemesi) açısından da önemlidir.

Dağıtım zinciri, ilaçların gerekli noktalara zamanında ve iyi durumda ulaştırılabilmesine olanak sağlayacak özellikte olmalıdır.

3. REÇETE YAZMA SÜRECİNİN AKILCILIĞI

Akılcı ilaç kullanımda hekimlerin doğrudan devreye girdikleri nokta, reçete yazma sürecidir.

Tanının doğru konmasıyla başlayan reçeteleme süreci-sırasıyla-tedavide ilaç gerekip gerekmediğine karar verilmesi, alternatif ilaçların etkililik-güvenilirlik-ekonomik olma açılarından karşılaştırmalı biçimde değerlendirilmesi, tedavinin planlanması ve izlenmesi basamaklarını içerir.

Reçete yazma alışkanlıklarının temelinde, ilaç firmalarının yönlendirme çabaları ve hastaların baskıya dönmüş beklentileri değil, akılcılık yatmalıdır.

4. REÇETE YANITLAMA SÜRECİNİN AKILCILIĞI

Akılcı ilaç kullanımında eczacıların rolünün en belirginleştiği nokta, reçete yanıtlama sürecidir. Reçetenin doğru yorumlanmasıyla başlayan süreç-sırasıyla-reçetenin karşılanması (ilaçların verilmesini/hazırlanmasını), hastanın yazılı-sözlü biçimde eğitilmesini, hekimle gerekli iletişimin kurulmasını ve tedavinin izlenmesini içerir.

Reçete yanıtlama alışkanlıkları, ticari kaygılara değil, hastanın tedavisi açısından akılcılığa dayandırılmalıdır.

5. İLAÇLARIN AKILCI TÜKETİMİ

Akılcı ilaç kullanımında topluma düşen sorumluluk, ilaçların akılcı tüketimidir. Aslında, bu sorumluluk, toplum ile sağlıkçı ve kitle iletişimcileri arasında paylaşılmaktadır. Toplum kesimleri, sağlık-hastalık-ilaç tedavisi konularında bilinçlendirilmelidir.

Toplumun "kendi kendini ilaçla tedavi etmesi" (reçetesiz ilaç tedavisi) kavramına ihtiyatla yaklaşılmalıdır. Toplumun kültürel altyapısı ve bu doğrultuda biçimlenen farmakoantropolojik (ilaç tedavisine dönük tutum ve davranışlarla ilişkili) gerçekler üzerinde titizlikle durulmalıdır.

6. İLAÇ BİLGİSİ DESTEĞİNİN AKILCILIĞI

Akılcı ilaç kullanımı, ilaç bilgisi desteğinin akılcılığı ile çok yakından ilgilidir. Akılcı ilaç kullanımına yönelik kararların verildiği her kademedede, ilaç bilgisine gereksinim vardır.

İlaç bilgisi, tarafsız, doğru, eksiksiz, güncel, erişilebilir ve kullanılabilir olmalıdır. Çeşitli kaynaklardan (devlet, ilaç endüstrisi, akademik çevreler, meslek örgütleri, yazılı ve görsel basın vs.) akan ilaç bilgisinin nicelik ve niteliği, anılan ölçütler ışığında sürekli değerlendirilmelidir.

7. İLAÇ YÖNETİMİNİN AKILCILIĞI

Akılcı ilaç kullanımı, yukarıda özetlenen unsurların gerçekleştirilebilmesine bağlıdır. Bunun için, ilaç yönetiminin akılcı doğrultuda sürdürülmesi gerekir.

Akılcı ilaç kullanımı, çok çeşitli altbaşlıklar hiyerarşisinden oluşan bir sistemdir. Bu nedenle konuya "sistem yaklaşımı" penceresinden bakılmalıdır. Herbir altbaşlık "kalitenin sürekli iyileştirilmesi" perspektifinden gözden geçirilerek, en iyiye doğru yol alınmalıdır.

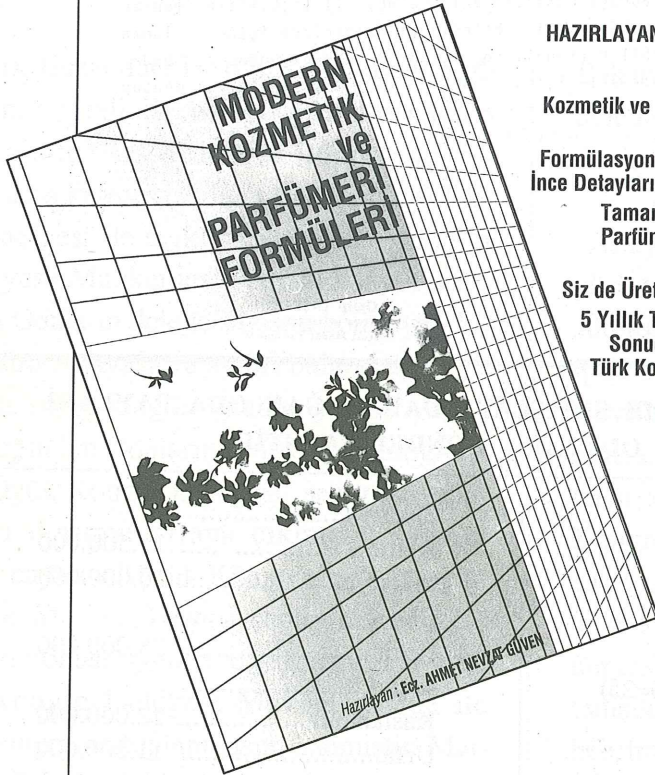
Akılcı ilaç kullanımına ilişkin kavram ve tanımlar, yerli yerine oturtulmalıdır. Örneğin, "ilacın ekonomik olması" ilkesi, ucuz ilacın seçilmesi demek değildir. Bu ilkenin anlamı, bedelce-etkin tedaviye olanak tanıyan ilaca öncelik verilmesidir.

İlaç yönetimi, "Ulusal İlaç Politikası" çerçevesinde ele alınmalıdır. İlgili tüm tarafların görüş birliğine vardığı (en azından, uzlaşma menziline girdiği) strateji ve taktikler paketi, devlet desteğinde uygulamaya geçirilmelidir. Ulusal ilaç politikasının planlanması uygulanması-izlenmesi aşamalarında görev alan kişi, kurum ve kuruluşlar, yönetim bilgi ve becerilerini bu doğrultuda seferber etmelidirler.

İlaç yönetiminin akılcılık kalitesi de, ilaç kullanımının akılcılık kalitesi kadar önemlidir. Bu gerçeğin kavranabilmesi ve kişisel-örgütsel davranışlara yansıtılabilmesi, 21. yüzyıla hazırlanan Türkiye'nin daha sağlıklı bir ülke olmasına belirgin katkıda bulunacaktır.

KONUSUNDA ÜLKEMİZDE İLK VE TEK ESER "MODERN KOZMETİK VE PARFÜMERİ FORMÜLERİ"

HAZIRLAYAN: ECZ. AHMET NEVZAT GÜVEN

Kozmetik ve Parfümeri Ürünleri Konusunda Bilmek İsteddiğiniz Herşey! Formülasyonları ve Üretim Yöntemlerini En İnce Detayları ile Açıklayan Yüzlerce Formül Tamamı Modern ve Dev Kozmetik ve Parfümeri Firmalarının Kullandıkları Formüller,

Siz de Üretebilir, Siz de Kazanabilirsiniz. 5 Yıllık Titiz Bir İnceleme ve Araştırma Sonucunda Derlenmiş Formüller ve Türk Kozmetik Yönetmeliğini İçeren 4 Renkli Ofset Baskılı Amerikan Bristol Karton Kapak, 2 Renkli Ofset Kuşe Kağıdına Basılmış Nefis Bir Eser.

İlgiliere Saygı ile Sunulmaktadır.

Fiyatı : 300.000.-TL (KDV ve yollama ücreti içindedir). Bu Eseri Elde Edebilmek İçin Aşağıdaki Kuponu Doldurup Göndermeniz Yeterlidir.

ŞİMDİ PARA GÖNDERMİYORUM

Paket Tesliminde Postaneye ödeme Yapmayı Kabul Ediyorum.

Adı: Soyadı:

Adresi:

..... Şehir..... Posta Kodu.....

İSTEME ADRESİ : PK. 27 06760 ÇUBUK - ANKARA

Tel: 9 451 85547, Fax: 9 451 83585

İmza:

T.C.
MALİYE VE GÜMRÜK BAKANLIĞI
BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI: B.07.0.BMK.C.10.0-0122
KONU: Eczane sözleşmesi

18510

ANKARA
21 TEMMUZ 1993

TÜRK ECZACILAR BİRLİĞİ
MERKEZ HEYETİ BAŞKANLIĞINA

İLEL: 27.5.1993 tarih ve 87-2000-P.01.014 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile kurum ve kuruluşların aynı yöndeki başvurularından; 1993 Mali Yılı Bütçe Uygulama Talimatının (Seri No:5) Bakanlığımızın 22.4.1993 tarih ve 8966-15 sayılı genel yazısı ile değiştirilmiş olan 4-3/b maddesindeki; "kurum ve kuruluşlarca il teşkilatına mensup personel için il belediye sınırları (Büyükşehir belediyelerinde büyükşehir belediye sınırı), ilçe teşkilatlarına mensup personel için bağlı bulunan ilçe belediye sınırları içindeki eczanelerle anlaşma yapılacağı" şeklindeki hükümden kurumların büyükşehir belediye sınırları içerisinde bulunan ilçe teşkilatlarına mensup personel için anlaşma yapılacak eczanelerin sınırlarının tayininde büyükşehir belediye sınırlarının mı, yokse ilçe belediye sınırlarının mı esas alınacağı konusunda tereddüte düşüldüğü anlaşılmaktadır.

Tereddütlerin genel yazımızdaki "il teşkilatına mensup personel" ifadesinden kaynaklandığı anlaşılmakta olup, il teşkilatına mensup personel ifadesinin büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunan ilçe teşkilatına dahil personeli de kapsadığı düşünüldüğünden, büyükşehir belediye sınırları içinde bulunan ilçe teşkilatlarına mensup personelin ilçe sınırlarının tayini hususunda da büyükşehir belediye sınırlarının esas alınması gerekmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Galip TAŞDEMİR
Bütçe ve Mali Kontrol
Genel Müdür Yardımcısı

**ECZACI ODASI SÖZLEŞME SATIŞLARINDAN DOĞAN ODA PAYLARI
ALACAKLI ODALARA GÖNDERİLMİŞTİR.**

İstanbul.....		Sakarya.....	
Ankara.....	11.500.000	Aydın.....	15.500.000
İzmir.....	60.500.000	Malatya.....	10.000.000
Adana.....		Elazığ.....	
Konya.....	48.000.000	Ordu.....	25.000.000
Samsun.....	25.000.000 (10+15=25)	İçel.....	
Bursa.....	8.000.000	Kastamonu.....	22.000.000
Gaziantep.....		Urfa.....	11.500.000
Eskişehir.....	28.500.000	Hatay.....	
Antalya.....	3.500.000	Manisa.....	19.000.000
Diyarbakır.....	5.000.000	Balıkesir.....	30.000.000
Kayseri.....		Kocaeli.....	
Erzurum.....	14.500.000	Muğla.....	
K.Maraş.....	18.000.000	Afyon.....	16.000.000
Isparta.....		Aksaray.....	
Denizli.....	35.000.000		
Zonguldak.....	20.000.000		
		Toplam:	455.000.000